

Web Services

Martin Kuba makub@ics.muni.cz

Superpočítačové Centrum Brno,
Masarykova Univerzita

Obsah

- definice webových služeb
- historický vývoj ze strany WWW
- pozadí distribuovaných systémů – RPC, RMI, SOA
- SOAP webové služby
  - XML, URI, XML Namespaces, XML Schema
  - protokol SOAP
  - jazyk WSDL, styly WSDL
  - nástroje
- vyhledávání služeb - UDDI, WSIL
- džungle specifikací WS-*, REST
- Grid, OGSA
- bezpečnost u webových služeb
- ESB, WSBPEL
- sémantické webové služby

Co je web service

- *W3C WS-ARCH: „Webová služba je softwarový systém zkonstruovaný k podpoře interakce mezi stroji přes síť. Má rozhraní popsané ve strojově zpracovatelném formátu (specificky WSDL). Ostatní systémy interagují s webovou službou způsobem předepsaným jejím popisem za pomoci SOAP zpráv, typicky dopravovaných použitím HTTP s XML serializací v součinnosti s ostatními webovými standardy.“*

WSDL

```
<complexType name="Clovek">  
  <element name="jmeno" type="xsd:string" />  
  <element name="vek" type="xsd:integer" />  
  ...  
</complexType>  
...  
<operation name="najdiCloveka" >  
  <input message="rodneCisloMsg"/>  
  <output message="clovekMsg" />  
</operation>
```

SOAP

```
<soap:body>  
  <najdiCloveka>  
    <rodneCislo>651002/3810</rodneCislo>  
  </najdiCloveka>  
</soap:body>
```

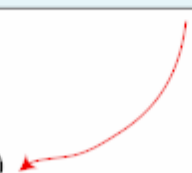
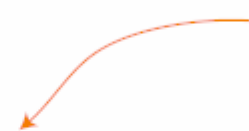
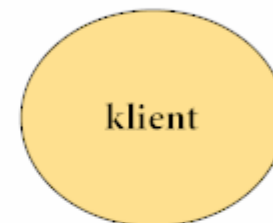
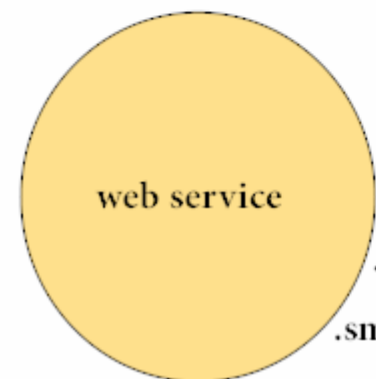
SOAP

```
<soap:body>  
  <najdiClovekaResponse>  
    <jmeno>Josef Novák</jmeno>  
    <vek>40</vek>  
  </najdiClovekaResponse>  
</soap:body>
```

web service

.najdiCloveka(rc)
.pridejCloveka(Clovek)
.smazCloveka(rc)

klient

Výhody a nevýhody Web Services

- výhody vyplývají z XML
- žádné problémy s češtinou nebo i18n, díky XML – vše v UTF-8 nebo UTF-16
- nezávislost na programovacím jazyku, objektové orientovanosti, platformě
- nízká vstupní bariéra
- vhodné pro loosely coupled systémy – klient a server o sobě téměř nic nepředpokládají
- nevýhoda – parsování XML je drahé/pomalé

Anatomie URL

- web je tvořen dokumenty adresovanými URL (Uniform Resource Locator)
- *protocol://user@host:port/path?query#fragment*
- query má mít tvar (podle HTML4)
  - *kytka=pampeli%C5%A1ka&kytka=zvonek*
  - nebo oddělený středníky či libovolný
- kódování českých znaků nelze určit, tj. nelze české znaky spolehlivě předávat
- informace pro aplikaci na straně serveru lze mít v path i query
- délka URL je omezena na cca 4 kB

Historický vývoj ze strany WWW

- 1. krok – HTTP metoda GET s URL parametry
  - omezení na 4kb

```
GET /prog?a=1&b=Pepa+Novak HTTP/1.0
```

- 2. krok – metoda POST s URL parametry
  - omezení na pouze páry řetězců
  - stále problémy s kódováním znaků

```
POST /prog HTTP/1.0
Content-Type: application/x-www-form-urlencoded
Content-Length: 16

a=1&b=Pepa+Novak
```

Historický vývoj SOAP

- 3. krok – metoda POST s XML v těle
- strukturovaná data, typovaná data
- stejný nápad mělo více lidí a firem, vznikly XML-RPC, WDDX, XMI a další
- od r. 1998 Microsoft a IBM tvořili SOAP (Simple Object Access Protocol)
- SOAP byl myšlen jako RPC pomocí XML a HTTP
- r. 2000 přijato W3C SOAP 1.1 jako *Note*
- r. 2003 vydalo W3C SOAP 1.2 jako *Recommendation*
- r. 2004 WS-Interoperability www.ws-i.org vydalo BasicProfile 1.0

Pozadí - RPC

- distribuované systémy komunikují zasíláním zpráv
- vhodná abstrakce – RPC - Remote Procedure Calls
- např. DCE RPC, SUN RPC, ...
- synchronní volání požadavek-odpověď
  - volaná procedura, parametry předávané hodnotou
  - návratové hodnoty
- IDL – Interface Definition Language
- klient a server stubs
  - volané jako běžné funkce v daném prog. jazyce
  - zajišťují marshalling/serializaci, komunikaci, unmarshaling/deserializaci

Komunikace v distribuovaných systémech

- z hlediska synchronnosti
  - synchronní – volající strana zastaví a čeká, dokud nedostane odpověď
  - asynchronní – volající strana pokračuje v práci, na příchod odpovědi je upozorněna
- z hlediska zajištění doručení zprávy
  - transientní (pomíjivá)
  - persistentní (vytrvalá)
- webové služby obvykle používají transientní synchronní komunikaci, ale lze použít všechny kombinace

Pozadí - RMI

- distribuované objektově-orientované systémy potřebují předávat parametry odkazem
- distribuovaný objekt má stav a metody – **interface, a implementaci**
- Remote Method Invocation
- např. CORBA, Java RMI, DCOM
- binární protokoly, Object Request Broker
- Java RMI umí předat objekt – stav i implementaci metod

Pozadí - SOA

- RMI funguje jen v systémech pod centrální správou, neškáluje na Internet-size
  - synchronní komunikace neškáluje
  - tight coupling, verzování a evoluce jsou obtížné
  - distribuovanost nelze schovat (partial failure)
- SOA – Service Oriented Architecture
  - služby mají definovaný interface
  - interface je popsán zprávami, ne operacemi na datových typech
  - služby lze nalézt (např. v adresáři)

SOA (2)

- rozdíl mezi OO a SOA
  - přehrávač CD poskytuje službu přehrání CD
  - různá kvalita služby ve walkmanovi nebo HiFi věži
  - v objektově-orientovaném přístupu by každé CD bylo dodáno s vlastním přehrávačem, ze kterého by nešlo vyjmout
- SOA patrně lépe odpovídá způsobu, jímž jsou organizovány lidské aktivity

Co jsou SOAP Web Services

- technologie pro vzdálené volání procedur pomocí výměny XML zpráv
- tři části
  - komunikační protokol SOAP (Simple Object Access Protocol)
  - popis služby ve WSDL (Web Service Description Language)
  - vyhledání služby (UDDI, WSIL)

Vývoj SOAP

- SOAP - komunikační protokol webových služeb
- začal jako XML-based RMI – Simple Object Access Protocol
- definoval vlastní typový systém – zdroj problémů s kompatibilitou
- až později se začal používat podle zásad SOA a s typovým systémem XML Schema
- tj. lze ho použít dobře i špatně

URI

- **URI** (Universal Resource Identifier)
  - **URL** (Universal Resource Locator)
  - **URN** (Universal Resource Name)
- URL určuje zdroj jeho *umístěním*, např.
<http://www.nekde.cz/cesta/soubor.html>
- URN určuje zdroj jeho *jménem*, např.
<urn:isbn:628361298>, [ed2k:0b366c8e95b43](urn:ed2k:0b366c8e95b43)
- URI jsou celosvětově jedinečná - nekolidují
- !! URL použitá jako URI nemusí odkazovat na existující zdroj !!!
- **IRI** (Internationalized Resource Identifier) smí obsahovat libovolné UNICODE znaky, URI jen ASCII znaky, je definován převod IRI na URI (RFC3987)

Rychlokurz XML

- XML je značkovací jazyk se stromovou strukturou, právě jeden kořen, tagy, atributy, texty

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>
<!-- komentář -->
<kořen atribut="hodnota atributu" další="1&lt;1" >
  <vnořený_tag id="tady" />
  nebezpečné znaky: &lt; &gt; &amp; &quot; &apos;
    <![CDATA[ < > & " ' ]]>
</kořen>
```

XML Namespaces

- zabraňují kolizím stejných jmen pro různé věci
- týká se jmen tagů i atributů
- *qualified names* – prefix:localpart
- prefix je mapován na URI
- významné je URI, ne prefix – dva prefixy mapované na stejné URI definují stejný jmenný prostor
- mapování provedeno atributem `xmlns:prefix="<URI>"`
- *default namespace* atributem `xmlns="<URI>"`

XML Namespaces (2)

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8" ?>
<koren xmlns:umělecký="urn:Michelangelo"
  xmlns:pohlavní="http://www.sex.cz/"
  xmlns:divadelní="http://www.divadlo.cz/hra"
  xmlns:pietní="http://www.krematorium.cz/"
  xmlns:u="urn:Michelangelo"
  xmlns="http://urad.cz/akta" >
```

Tohle jsou různé tagy:

<umělecký:akt> obraz </umělecký:akt>

<pohlavní:akt> styk </pohlavní:akt>

<divadelní:akt> dějství </divadelní:akt>

<pietní:akt> pohřeb </pietní:akt>

<akt> úřední papír </akt>

Tohle jsou stejné tagy:

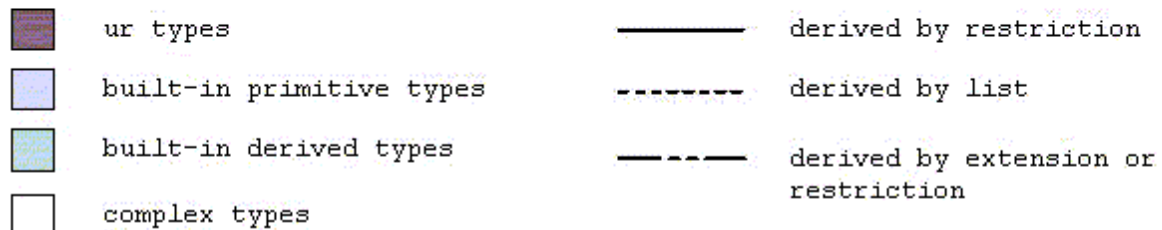
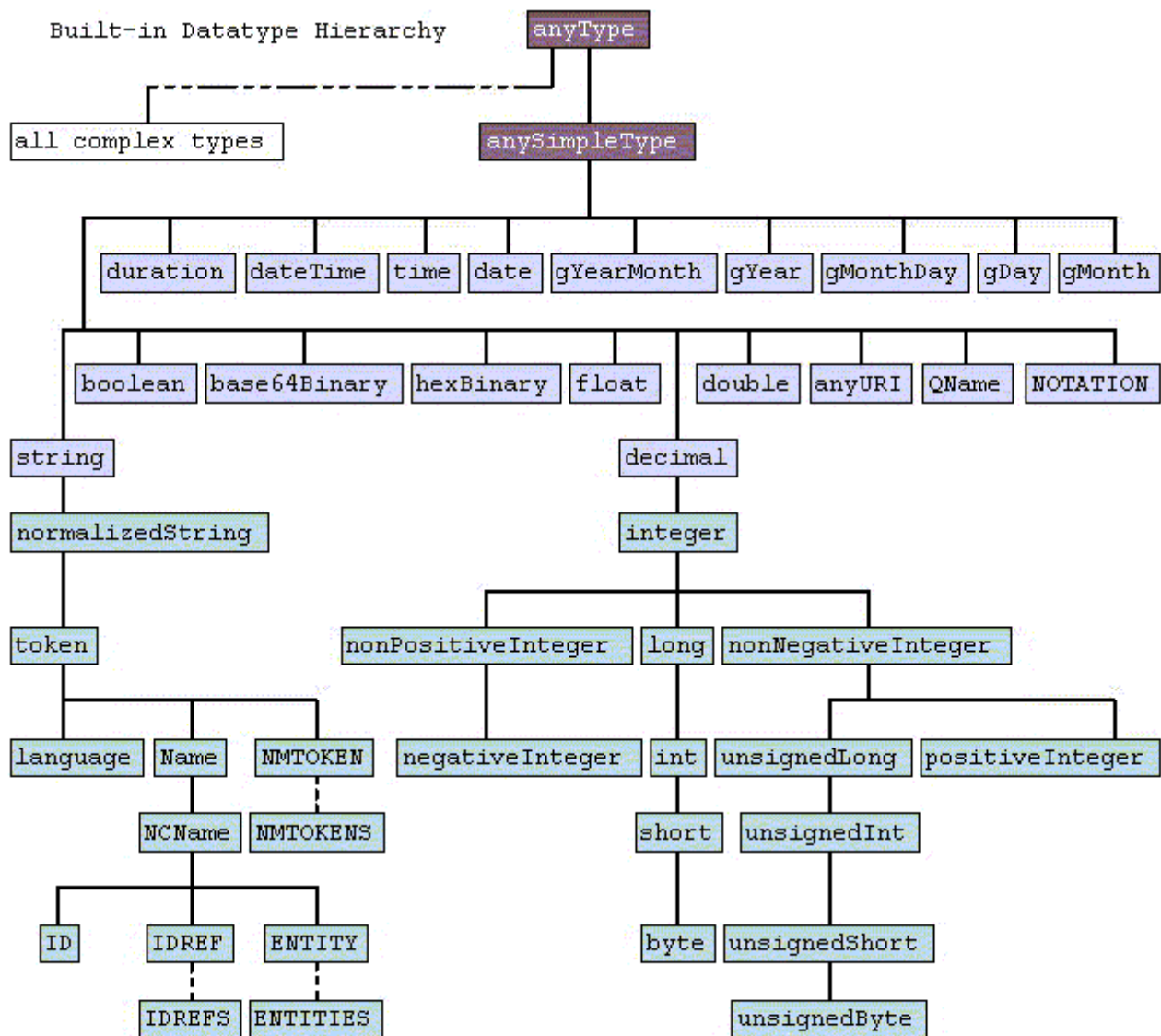
<umělecký:akt> obraz </umělecký:akt>

<u:akt> zase obraz </u:akt>

</koren>

XML Schema

- norma pro definici datových struktur a datových typů v XML
- typy:
  - simple types
    - atomic types (string, byte, integer, long, double, boolean, base64Binary, date, duration, ...)
    - list types (pole)
    - union types (variantní typy)
    - derived types (vzniklé omezením, např. číselný interval)
  - complex types (složené typy)
- parsery XML umí kontrolovat vůči konkrétnímu Schema při načítání dokumentu

XML Schema (2)

```
<schema xmlns="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
        xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema"
        xmlns:impl="urn:mojedata"
        targetNamespace="urn:mojedata" >
<!-- složené typy -->
<complexType name="Adresa">
  <sequence>
    <element name="ulice" type="xsd:string"/>
    <element name="cislo" type="xsd:long"/>
    <element name="mesto" type="xsd:string"/>
  </sequence>
</complexType>
<complexType name="Osoba">
  <sequence>
    <element name="jmeno" type="xsd:string"/>
    <element name="narozeni" type="xsd:dateTime"/>
    <element name="adresa" type="impl:Adresa"/>
  </sequence>
</complexType>
```

XML Schema (3)

```
<!-- číselný interval - integer omezený na 10000 až 99999 -->
<simpleType name="myInteger">
  <restriction base="xsd:integer">
    <minInclusive value="10000"/>
    <maxInclusive value="99999"/>
  </restriction>
</simpleType>

<!-- výčet - string omezený na vyjmenované hodnoty -->
<simpleType name="ovoce">
  <restriction base="xsd:string">
    <enumeration value="jablka"/>
    <enumeration value="hrušky"/>
    <enumeration value="banány"/>
  </restriction>
</simpleType>
</schema>
```

SOAP – Simple Object Access Protocol

- není simple 😊
- umožňuje vzdáleně volat funkce
- HTTP protokol přenese XML zprávu
- zpráva popisuje volanou funkci a její parametry
- jako odpověď přenese HTTP zpět opět XML zprávu reprezentující výsledná data
- teoreticky nemusí být HTTP (ale SMTP, FTP, JMS, MQSeries, ...), může být jen jednosměrný přenos

SOAP (2)

- příklad – mějme funkci (operaci)
boolean jePrvocislo(long cislo)
- typy boolean a long jsou z XML Schema
- operace musí být světově jedinečně pojmenovaná, proto je v namespace, třeba **urn:mojeURI**

SOAP request

POST / HTTP/1.1

Content-Type: text/xml; charset=utf-8

Content-Length: 411

Connection: close

SOAPAction: ""

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
```

```
<SOAP-ENV:Envelope
```

```
  xmlns:SOAP-ENV="http://schemas.xmlsoap.org/soap/envelope/"
```

```
  xmlns:ns1="urn:mojeURI">
```

```
<SOAP-ENV:Body>
```

```
  <ns1:jePrvocislo>
```

```
    <cislo>1987</cislo>
```

```
  </ns1:jePrvocislo>
```

```
</SOAP-ENV:Body>
```

```
</SOAP-ENV:Envelope>
```

SOAP response

HTTP/1.1 200 OK

Content-Type: text/xml; charset=utf-8

Content-Length: 433

Connection: close

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
```

```
<SOAP-ENV:Envelope
```

```
  xmlns:SOAP-ENV="http://schemas.xmlsoap.org/soap/envelope/"
```

```
  xmlns:ns1="urn:mojeURI">
```

```
<SOAP-ENV:Body>
```

```
  <ns1:jePrvocisloResponse>
```

```
    <vysledek>true</vysledek>
```

```
  </ns1:jePrvocisloResponse>
```

```
</SOAP-ENV:Body>
```

```
</SOAP-ENV:Envelope>
```

SOAP (3)

- název hlavního tagu ve volání = název operace
- název hlavního tagu v odpovědi = název operace + *Response*
- názvy vnořených tagů = názvy vstupních popř. výstupních parametrů operace
- existují tzv. Faults, obdoba vyjímek v Javě a C++

SOAP fault

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<SOAP-ENV:Envelope
  xmlns:SOAP-ENV="http://schemas.xmlsoap.org/soap/envelope/"
  xmlns:ns1="urn:mojeURI">
  <SOAP-ENV:Body>
    <SOAP-ENV:Fault>
      <faultcode>SOAP-ENV:Client</faultcode>
      <faultstring>Neplatny vstup</faultstring>
      <detail>
        <ns1:Vyjimka>
          <duvod>cislo musi byt &gt;= 2</duvod>
          <cislo>-3</cislo>
        </ns1:Vyjimka>
      </detail>
    </SOAP-ENV:Fault>
  </SOAP-ENV:Body>
</SOAP-ENV:Envelope>
```

WSDL – Web Service Description Language

- popisuje rozhraní služby
- jména operací, jména a typy parametrů a návratových hodnot
- kde a jak službu volat – HTTP/HTTPS, port, stroj, URL
- WSDL je jako *.h v Cěčku, interface v Javě, nebo IDL
- nepopisuje sémantiku, pouze syntaxi
- zcela stačí pro volání služby, automatizované nástroje z něj umí vygenerovat **stub** – zástupný kód pro volání ve zvoleném prog. jazyku
- WSDL 1.1 je *W3C Note* od roku 2001
- WSDL 2.0 je *W3C Candidate Recommendation* od března 2006

struktura WSDL popisu

```
<?xml version="1.0" encoding="UTF-8"?>
<definitions name="PrvniSluzba" targetNamespace="urn:mojeURI"
  xmlns="http://schemas.xmlsoap.org/wsdl/" ... >
<types>
  ... definice datových typů ....
</types>

<message>
  ... definice komunikačních zpráv pomocí typů ...
</message>

<portType>
  ... definice operací pomocí komunikačních zpráv ...
</portType>

<binding> ... že se volá přes HTTP ... </binding>
<service> ... na jakém URL (stroji, portu) se volá ... </service>

</definitions>
```

WSDL - ukázka typů

```
<!-- fault element -->
<element name="Vyjimka">
  <complexType>
    <sequence>
      <element name="duvod" type="xsd:string" minOccurs="0" maxOccurs="1" nillable="true"/>
      <element name="cislo" type="xsd:long" minOccurs="1" maxOccurs="1"/>
    </sequence>
  </complexType>
</element>
<!-- operation request element -->
<element name="jePrvocislo">
  <complexType>
    <sequence>
      <element name="cislo" type="xsd:long" minOccurs="1" maxOccurs="1"/>
    </sequence>
  </complexType>
</element>
<!-- operation response element -->
<element name="jePrvocisloResponse">
  <complexType>
    <sequence>
      <element name="vysledek" type="xsd:boolean" minOccurs="1" maxOccurs="1"/>
    </sequence>
  </complexType>
</element>
```


WSDL - zprávy

```
<message name="jePrvocisloRequest">  
  <part name="parameters" element="ns1:jePrvocislo"/>  
</message>  
  
<message name="jePrvocisloResponse">  
  <part name="parameters" element="ns1:jePrvocisloResponse"/>  
</message>  
  
<message name="VyjimkaFault">  
  <part name="fault" element="ns1:Vyjimka"/>  
</message>
```

WSDL - operace

```
<portType name="Cisilka">
  <operation name="jePrvocislo">
    <documentation>Spocita, zda cislo je prvocislo</documentation>
    <input message="tns:jePrvocisloRequest"/>
    <output message="tns:jePrvocisloResponse"/>
    <fault name="Vyjimka" message="tns:VyjimkaFault"/>
  </operation>
</portType>
```

- jméno portType je v Javě použito pro název interface
- jméno operation je použito pro název funkce (v C) či metody (v Javě)
- input, output a fault odkazují na zprávy definující vstup, výstup, popř. vyjímky
- všechny tři jsou nepovinné
- v tagu documentation je popis lidskou řečí, lze použít jako komentář ve vygenerovaném stubu

Použití WSDL

- typový systém SOAP způsobuje problémy – nepoužívat
- datové typy v různých jazycích jsou nekompatibilní, kdežto XML zprávy jsou vždy stejné
- typový systém XML Schema je společná půda pro všechny programovací jazyky
- je dobré používat contract-first přístup – vždy začínat od WSDL

Styly WSDL

- historicky 4 styly WSDL
  - RPC/encoded
  - RPC/literal
  - document/literal
  - document/literal wrapped
- dnes se prosazuje doc/lit wrapped
- WS-I Basic Profile zakazuje RPC/encoded
- MS .NET podporuje pouze doc/lit wrapped

RPC/encoded

- určen pro volání operací, vznikl před dokončením XML Schema a WSDL
- typová informace v SOAP zprávách
- zprávu nelze snadno validovat vůči XML Schema
- zdroj nekompatibilit
- umožňuje cyklické odkazy mezi přenášenými objekty a polymorfismus (j:Jablko místo j:Ovoce)

WSDL:

```
<message name="myMethodRequest">  
  <part name="x" type="xsd:int"/>  
</message>
```

SOAP:

```
<soap:body>  
  <myMethod>  
    <x xsi:type="xsd:int">5</x>  
  </myMethod>  
</soap:body>
```

RPC/literal

- určen pro volání operací
- ušetří typovou informaci ve zprávách
- stále nelze snadno validovat zprávy
- neumožňuje cyklické odkazy a polymorfismus

WSDL:

```
<message name="myMethodRequest">  
  <part name="x" type="xsd:int"/>  
</message>
```

SOAP:

```
<soap:body>  
  <myMethod>  
    <x>5</x>  
  </myMethod>  
</soap:body>
```

document/literal

- určen pro přenos libovolného XML, včetně atributů
- ušetří typovou informaci ve zprávách
- obsah zpráv lze snadno validovat
- zmizel název operace !

WSDL:

```
<types>
  <schema>
    <element name="x" type="xsd:int"/>
  </schema>
</types>
<message name="myMethodRequest">
  <part name="params" element="x"/>
</message>
```

SOAP:

```
<soap:body>
  <x>5</x>
</soap:body>
```

document/literal wrapped

- document/literal s názvem operace

WSDL:

```
<types>
  <schema>
    <element name="myMethod"/>
      <complexType>
        <sequence>
          <element name="x" type="xsd:int"/>
        </sequence>
      </complexType>
    </element>
  </schema>
</types>
<message name="myMethodRequest">
  <part name="parameters" element="myMethod"/>
</message>
```

SOAP:

```
<soap:body>
  <myMethod>
    <x>5</x>
  </myMethod>
</soap:body>
```


Změny WSDL

- změna WSDL je změnou rozhraní služby
- pokud je zpětně kompatibilní (přidání operací), lze ponechat namespace
- při změně stávajících operací je doporučováno změnit namespace
- pak je možno provozovat i více verzí stejné služby na stejném URL, tj. obsluhovat staré i nové klienty

Pomněnka pro WSDL

- používejte jen wrapped document/literal !
- začínejte vždy od WSDL, nikdy od funkce/metody v nějakém programovacím jazyce ! (Java2WSDL je špatnost)
- proč ? protože
  - datové typy nejsou přenositelné mezi různými programovacími jazyky
  - XML je přenositelné mezi různými prog. jazyky

WS-I

- specifikace SOAP 1.x a WSDL 1.1 jsou místy vágní, potíže s interoperabilitou
- vznikla organizace WS-I Web Services Interoperability Organization www.ws-i.org
- BasicProfile 1.0 (2004) a 1.1 (2006) vyjasňuje sporná místa a zakazuje některé rysy
- např. zakazuje SOAP encoding, DTD nebo Processing Instructions v XML, vyžaduje WSDL 1.1 a SOAP 1.1
- Basic Security Profile je ve vývoji

Nástroj gSOAP

- autor Robert van Engelen, Florida State University, Genivia Inc.
- nejrychlejší, nejoblíbenější pro akademické použití, zdarma
- optimalizováni na výkon – např. zásobník syntaktických analyzátorů pro konkrétní zprávy, minimalizace kopírování v paměti, atd.
- generátor zdrojových kódů pro C/C++
- program *wSDL2h* z WSDL popisu služby vygeneruje speciální .h soubor
- program *soapcpp2* z .h vygeneruje stub v C nebo C++
- lze z .h vygenerovat WSDL popis služby

Nástroj Apache Axis

- projekt z rodiny Apache, zdarma, Java
- součásti
  - knihovny pro komunikaci
  - nástroj WSDL2Java
  - nástroj Java2WSDL
  - servletová aplikace pro umístění serverové části služby
- umožňuje sestavit SOAP volání dynamicky, ale je 9-12x (IBM 1.4) resp. 13-15x (SUN 1.5) pomalejší než gSOAP
- (243 resp. 163 versus 2060 msg/s na Pentium4 2.5GHz)
- (310 resp. 230 versus 3600 msg/s na AMD FX-53)

Vyhledávání služeb

- umístění služby je popsáno ve WSDL
- jak však nalezneme WSDL ?
- můžeme ho od někoho dostat
- můžeme ho vyhledat
- UDDI – Universal Description, Discovery and Integration
- WSIL – Web Service Inspection Language

UDDI

- iniciativa z roku 2000 publikovaná na uddi.org
- centralizovaný seznam služeb (white pages, yellow pages) s vyhledáváním i podle oborů
- verze 2 v roce 2001, verze 3 v roce 2002
- verze 3.0.2 jako OASIS standard v roce 2005
- veřejné UDDI rejstříky (IBM, Microsoft, SAP) vypnuty v lednu 2006
- většina záznamů veřejného UDDI byla špatných
- velmi obecné (tModels), jako seznam webových služeb nepříliš praktické
- nejdřív výběr služby, pak obchodního partnera

WSIL

- jednoduchý XML formát pro seznam webových služeb dané instituce
- IBM a Microsoft, listopad 2001
- soubor <http://nekde.com/inspection.wsil>
- nejdřív výběr obchodního partnera, pak služby

WS-* džungle

- existuje přes 30 dalších a soupeřících dodatečných specifikací
- WS-Addressing, WS-Eventing, WS-Transfer, WS-Policy, WS-ReliableMessaging, ...
- mají smysl ve složitých enterprise systémech
- pro jednoduché Internetové aplikace mnohdy stačí XML-over-HTTP nebo REST

WS-*

- **WS-Addressing**
  - přidává do SOAP hlavičky informace obdobné e-mailovým From:, To:
- **WS-Policy a WS-SecurityPolicy**
  - rámce pro popisy vlastností, které nejde popsat ve WSDL
- **WS-Transfer**
  - obdoba protokolu HTTP nad SOAP, umožňuje operace Get, Put, Create
- **WS-Eventing (MS), WS-Notification (IBM)**
  - zasílání událostí, budou spojeny do nové specifikace WS-EventNotification

Plain Old XML

- amazon.com má dvě rozhraní ke službám
  - SOAP – 20% provozu
  - jednoduché XML dotazy – 80% provozu
- XML+HTTP poskytují všechna prostředí
- SOAP+WS-* potřebují spec. nástroje
- webovým aplikacím stačí XML+HTTP
- podnikové aplikace potřebují SOAP+WS-*

REST

- REpresentational State Transfer
- styl architektury webových aplikací
- veškerá informace v požadavku, bezstavovost
- Roy Fielding, disertace, rok 2000
- webový zdroj je XML adresované přes URI
- HTTP metody PUT,GET,POST,DELETE
- zdroje jsou podstatná jména, metody slovesa
- škáluje velmi dobře

REST versus SOAP

- SOAP služba pro zjištění teploty
  - operace getTemperature
  - parametr „city“
- REST služba generující odpovědi pro různá URL obsahující města
  - <http://pocasi.cz/teplota/Brno>
  - <http://pocasi.cz/teplota/Praha>
- WSDL 2.0 umožňuje popsat i REST služby s parametry v URL
- zdroje orientované na činnost se lépe vyjadřují jako webové služby, zdroje poskytující data se lépe vyjadřují pomocí REST

Grid, OGSA

- Grid je infrastruktura pro sdílení zdrojů nepodléhajících centralizované správě
- problémy s heterogenitou prostředí
- OGSA – Open Grid Services Architecture
  - grid založený na webových službách
  - potřebuje správu životního cyklu a stavu
  - potřebuje notifikace
- 1. verze – OGSF – webové služby jako objekty
- 2. verze – WSRF – webové služby + WS-Resources
- služby jsou bezstavové, zdroje mají stav a cyklus
- 3. verze – sloučení s WS-Transfer/WS-Eventing

Bezpečnost

- SOAP a WSDL ji neřeší
- na transportní vrstvě – HTTP nad SSL
  - rychlé, funkční, odzkoušené
  - nelze zpětně prokázat, co kdo zaslal
  - pouze dva komunikující body
- na úrovni zpráv – XML Encryption, XML Signature
  - lze podepisovat
  - lze budovat řetězce zpracovatelů zpráv
- WS-Security
  - integrace s PKI, Kerberos, hesly, ...
  - zatím neusazená technologie
  - nelze popsat ve WSDL, je třeba WS-Policy, WS-SecurityPolicy

Co jsou tedy webové služby ?

- z pohledu webu a jeho aplikací
  - důležité jsou HTTP, XML, adresovatelnost URI
  - SOAP je nadbytečnou komplikací
- z pohledu enterprise aplikací
  - důležité je SOAP pro jeho hlavičky a nezávislost na transportním protokolu
  - HTTP není nutné
- shoda – strojová interakce pomocí XML

ESB

- Enterprise Service Bus
- pojem zaveden v prosinci 2002 v předpovědi firmy Gartner na rok 2003
- pokud všechny enterprise aplikace jsou služby, lze je propojit sběrníci pro zasílání zpráv
- obchodní procesy jsou dány a měněny nastavením ESB, ne změnami služeb
- větší flexibilita propojení služeb

WSBPEL

- Web Services Business Process Execution Language
- nástupce BPEL4WS (2002) od IBM, MS, BEA
- jazyk (založený na XML) pro zápis procesů volajících webové služby
- orchestrace webových služeb
- proměnné, programovací struktury (if-then-elseif-else, while, paralelismus), fault-handlers, event-handlers, compensation-handlers
- pro vykonání potřebuje BPEL engine

Semantic Web Services

- *„**Sémantický web** je rozšíření současného webu, ve kterém je informacím přiřazen dobře definovaný význam, což umožní lidem a počítačům lépe spolupracovat“*
- Tim Berners-Lee (vynálezce WWW) et al, Scientific American, 2001
- všechna data na webu budou sémanticky označována a tudíž přístupna strojovému zpracování
- postupy sem. webu lze aplikovat i u webových služeb

Ontologie

- pojem z oboru umělé inteligence
- **výslovný formální zápis konceptualizace**
- konceptualizace je systém pojmů modelující určitou část světa
- jazyk W3C OWL umožňuje zapisovat ontologie jako soubory tříd, individuí a vlastností
- sémantický web je spíš „logický web“
- při omezení na logiku DL (Description Logic) lze automatizovaně odvozovat

Semantic Web Services (2)

- současné (konkurující si) aktivity
  - WSMO – Web Services Modeling Ontology
  - WSDL-S – WSDL s možností přidávat sémantické odkazy
  - OWL-S (OWL for Services)
- může značně vylepšit automatizované vyhledávání webových služeb
- ve fázi výzkumu

Konec

- Dokumentace viz Google, hesla gSOAP, Apache Axis, WSDL, SOAP atd.
- Děkuji za pozornost